

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. XV. Nova Monumenta Autoritatis Secundi Ordinis in Synodo
Diœcesanâ, desumpta ex Actibus Jurisdictionis, qui fieri debent cum suâ
approbatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

fectus ipsum laterent, debereque non minus suae correctioni, quam aliorum invigilare, quia sano Capite facile membra curantur, reformationemque in Praefide ad emendationem efficaciter inferiores impellere, rogavit Synodum, ut eum moneret de iis, quae reprehensione digna judicaret, sive in illo, sive in Ministris, promittens se quamprimum consilia data secuturum.

Cum Abbates & Canonici Ecclesiae Metropolitanae respondissent nihil ab ipsis ardentius desiderari, quam ut Archiepiscopus cursum inceptum gloriosè adimpleret, Ecclesiae Collegiatae exposuerunt se nimis pecuniarum subsidiis premi, quia, quamvis minores fructus perciperent quam Ecclesiae Cathedralis, tantum ab iis exigebatur, quantum à Metropolitanis Ecclesiis, promissitque Archiepiscopus se eorum supplicationis rationem habiturum.

Suffraganeus Archiepiscopi sequens exemplum, rogavit pariter Synodum, ut eum moneret, de his quae videret sua in agendi ratione reprehensione digna, se monitis obsecuturum promittens: respondit Synodus ab eo minimè peccatum fuisse nisi in eo quod non sequeretur ordinem praescriptum jure pro Ordinationibus, modò eas anticipando, & aliis in occasionibus eas retardando. Cui querelae cum respondisset, id à se necessitate factum, sufficienter excusatus habitus est.

Tertiò: Statutorum Inscriptio innuit ea facta fuisse à Synodo.

Quartò: Archiepiscopus, in praefatione Statutorum, declarat, se ea cum Synodo fecisse, quia credidit unumquemque Patrum à Spiritu Sancto fore illuminandum, secundum promissum Jesu-Christi, *Ubi duo vel tres in nomine meo congregati sunt, in medio eorum sum*. Si postea promittit pertinaces praesentes seu futuros Canonum censuris, & reformationis poena puniendos esse, id se facturum Synodi auctoritate fretum, adjungit.

Denique, si graviter insurgit in ingluviem, tunc in Clericis & in Laicis communem, id à se agi addit, quia sibi & Sanctae Synodo visum fuit huic turpitudini ante omnia, utpote multorum malorum fonti medelam adhibere.

Denique quod attinet ad ultimum hujus Synodi Decretum, tria favent Secundo Ordini: 1. quia illud Decretum non fuit latum, nisi postquam à Patribus fuit receptum. 2. Omnia gesta ab Archiepiscopo per decem dies, quibus duravit Synodus, facta sunt consilio & favore Patrum Synodi 3. Observatione Decretorum reformationis ab Imperatore factorum & hujus Synodi Statutorum, additur, reformationem Dioecesis Treverensis posse ad perfectionem pervenire, quod & ab Archiepiscopo & à Synodi Patribus fuit confirmatum.

Post tot tamque gravia monumenta in Synodo Dioeclesiana Secundi Ordinis auctoritatis, possemus alia omittere; tamen tam grave hujusce auctoritatis nobis suppeditat testimonium sanctus CAROLUS, in Oratione, quam habuit in prima Synodo, ut id silentio praetermittere non possim. Hic Eximius Cardinalis singularim utilitates Synodorum Dioeclesianarum exponens, inter alias observat, ab Episcopo res decerni, quae regimen spirituale spectant, de consilio eorum, qui illius regiminis sunt participes. *Hic, inquit, deliberatur de modis Legum similiter observandarum, hic abusus, qui vigent in populo, disquiruntur, & opportuna eis adhibenda remedia statuntur: hic demum praeterita tempora cum futuris conferentes, & utrisque Decreta ac Constitutiones jam editas applicantes, culpas quidem deslemus praeteritas, emendare verò in posterum deliberamus.*

CAPUT XV.

Nova monumenta auctoritatis Secundi Ordinis in Synodo Dioeclesiana desumpta ex actibus Jurisdictionis, qui fieri debent cum sua approbatione.

Triplicis generis homines à Synodo eligi debent, & à Synodo approbari. Porro: Electio est Jurisdictionis actus; consequenter, tres sunt actus Jurisdictionis, qui in Synodo fieri non possunt sine Synodi approbatione, & ut Clericis Secundi Ordinis constat; quia solus Episcopus Primi Ordinis censendus est, inde oritur, à Secundo Ordine, in Synodo Dioeclesiana, aliquam exerceri auctoritatem. Porro, ratio quae impulit ad dandam Synodo auctoritatem in ejusmodi actus; exigit quoque eam non privari auctoritate in iis, qui graviores sunt. Haec consequentia probabitur, postquam statuerimus principium, ex quo naturaliter fluere videtur.

Triplicis generis eligendi homines in Synodo, & cum Synodi approbatione, sunt; primò Examinatores pro Ordinibus, pro Functionum Sacrarum exercitio, Praedicatione, Confessione, Sacramentorum administratione, pro Beneficiis.

Secundò, Testes Synodales necessarij ad detegendos abusus, excessus & vitia, & alia quaeque corrigenda, ad haec omnia Synodo denuntianda, dum celebratur, vel Praelatis, qui his possunt mederi, antè Synodi celebrationem.

Tertiò, Judices, qui dignè possunt adimplere Sanctae Sedis mandata in litium judiciis, quique mereantur aliis anteponi.

CAPUT XVI.

Monumenta auctoritatis Secundi Ordinis in Dioeclesiana Synodo, ex Canonibus aut Statutis Synodalibus deprompta. Spectantibus Examinatores eligendos in Dioeclesiana Synodo, & à Synodo approbandos.

Nihil antiquius habemus circa Examinatores, de quibus agitur, quam quod legitur in Capite XVIII. sessionis XXIV. Concilii Tridentini; cum enim praecipisset Concilium Praeferentias conferri concursu, quod minimè potest fieri sine Examine eorum, qui offerentur, tanquam idonei ad eas gubernandas, providit, ut digni eligerentur Examinatores; & ob hunc finem voluit, ut Episcopus vel Vicarius Generalis singulis annis proponat sex Synodo, ab ipsa Synodo instituendos & approbandos, eosque eligi jussit inter Doctores aut Licentiatos in Theologia aut Jure Canonico, vel alios Cleri Viros seu Regulares, etiam ex Ordine Mendicantium, aut etiam Saeculares, qui ad id videbantur magis idonei, jurentque omnes ad Sancta Dei Evangelia, se quacunque humana affectione postposita, fideliter munus executores.

Ut pecuniae cupiditas multum hac in occasione nocere potest, prohibet Concilium, ne aliquid accipiant Examinatores ab Examinandis, sub poena simoniae incurrendae, à qua non poterunt absolvi, nisi Beneficia, quae jam possidebant, deserant, & inhabiles ad alia acquirenda habebuntur.

Concilium Burdigalense anni 1583. Capite 33. hujusce Decreti executionem praecipit. Concilium Avenionense anni 1585. de Synodis Dioeclesianis, integrum refert, excepta simoniae poena, quae hac occasione admittitur, & addit, hos Examinatores adhiberi ad ordinandos examinandos.

Concilium Avenionense anni 1594. Capite 3. idem praecipit.